

Balua jaka Pauli kwa Aepesu Ulongulelu

Balua kwa Aepesu jaandikwa kipindi simu na balua ja Akolosai saka sa sitini baada ju kusaliwa Yesu. Balua jundongale mweni ngati ntumi Pauli. Linga mu la lipungu 1:1. Asomi bingi ajetake Pauli jwaandaki Aepesu hata ngati jikosa aina ju umundu ukulamuki gogumanyakini kwa Akolosai. Kwa ndaba heji kwaa kwapalika juyongoluta mumakundi ga bandu ba bunhobale Kilisitu mu nkoa. Pauli kabee juandika jwabi mu kipungu pajwaandika balua jenze. Linga mu lipungu la 3:1, 4:1, na 6:20. Pauli antuma Tukiko kupeleka balua heji pajwabii mu sapwali kujenda ku likundi la bandu ba bunhobale Kilisitu baabi ku Epesu. Linga mu lipungu la 6:21-22.

Epesu gwabiya Musi nkolongu ngamaa na kabee wabi musu ukulombase nu kulomba hindu wa Alomani buku nkoa uku Asia. Epesu wamanyikana ngamaa mu nyumba jaka ji kisapanga jeajisengiki homu na jebijipia kwaka kisapanga siki mbomba juku Giliki sebikikema Atemi. Linga mu lipungu la Mahengu 19:23-31, Bandu Kilisitu buku Epesu palatumbuliya labii na makili ngamaa lakini mwenikatai lahoa makili gaki. Linga mu Uyekuli lipungu la 2:1-7.

Pauli julongi mu kipindi sa nusu ju utumbuli wa balua jenze namuna Sapanga hejwaaengi bandu

baki na kwaagombo kuhuma mu mahakau kupete Yesu Kilisitu. Julenganesa likundi la bandu ba bunhobali Kilisitu ndi nhyega na Kilisitu, ndi kimutu ni kipandi sa pili si kitabu saka Pauli jupiiiki maelesu namuna ju kutama mu maisha ga bandu ba bunhobali Kilisitu.

Gagabii nkati

Mu sapwali jaka 1:1 Pauli julongulike mweni kwaalamuki Aepesu.

Kabee julandi likundi la bandu ba bunhobali Kilisitu namuna jukutama pamu ni Kilisitu. Linga 1:3-3:21

Kabee Pauli julandi namuna heapalika bandu ba bunhobali Kilisitu kutama. Linga mu lipungu 4:1-6:20

Mwisuweni Pauli jupia malobi gu kupunga. Linga 6:21-24.

¹ Nepani Pauli, ntumi waka Kilisitu Yesu.

Ku upali waka Sapanga nunhandaki mwan-ganya mwabandu baka Sapanga ku Epesu, mon-hobaleka mu kujongana ni Kilisitu Yesu.

² Tunndobee waamboni waka Sapanga nu luk-wali kuhuma kwaka Sapanga Atati bitu na kwaka Bambu Yesu Kilisitu.

Mbenge i kiloho mu kujongana ni Kilisitu

³ Julumbalika Sapanga wa Atati baka Bambu witu Yesu Kilisitu! Ndaba mu kujongana ni Kilisitu jutupeki mbenge yoti i kiloho kuhuma kundema ji kiloho.

⁴ Kabula jukubombwa nndema, Sapanga jutuh-agula twepani tubiya twa bandu baki sukujon-gana ni Kilisitu ili tubiya sapi na bandu banga na makosa palongi jaki.

Ndaba ju upali waki,

⁵ Sapanga japala toka mwandi kutuhagu twepani tubiya ngati twabana baki kwi indela jaka Yesu Kilisitu. Hela ndi ekunndengannya na ejapala.

⁶ Ndienu, tundumbaliya Sapanga ndaba ja uam-boni waki nkolongu gojutupeki kupete Mwana waki joampai!

⁷ Ndaba kwa mwai waka Kilisitu twepani tukomboliwi yaani mahakau gitu gatei kuboka. Ndi egubii ukolongu wa uamboni waki,

⁸ gojutupeki ku kipemu kikolongu!

Kwa malangu nu umanyi waki woti,

⁹ Sapanga jahengiki sejapala, jutumanyisi mpangu waki wa sili, go japala kuguhenga kwi indela jaka Kilisitu.

¹⁰ Mpangu we hogu gwabiya jakahenga mu kipindi sejupangiki mweni Sapanga, Kilisitu jaibeka hindu yoti yukunani kwaka Sapanga na yupundema pamu, ilonguswa na jombi.

¹¹ Mukujongana ni Kilisitu, twepani butupeki wokopu ngati ebutupangi ngati ejapala Sapanga toka mwandi. Sapanga juhenga majambu goti ngati ejuamu na ejupala mweni.

¹² Ndienu, twepani totulonguli kunhobale Kilisitu tupalika kuulumbalii ukolongu waka Sapanga!

¹³ Namwanganya kabee bandu banga Ayaudi, mugajoani malobi ga sakaka ndi Lijambu la Am-

boni laka Sapanga lelundete wokovu, munhobali Kilisitu na Sapanga, ili kulangi mwanganya ndi mwabandu baki, Sapanga jummbeki mwanganya alama ja Loho wa Sapi panani jinu ili kulangi mwanganya mwa bandu baki ngati ejutulagila.

¹⁴ Loho hoju ndi poni jukupata majambu goti gajaalagi Sapanga bandu baki, ni lijambu heli lutulangi sakaka nde Sapanga jaakombula bandu baki boti baabii baki. Tugulumbaliya ukolongu waki!

Kuloba kwaka Pauli

¹⁵ Kwa ndaba heji, tumbuka panajoa emunhobale Bambu Yesu na upali winu kwa bandu ba Sapi palongi jaka Sapanga,

¹⁶ ngasengotwiki hata kasokopi kunsengu Sapanga kwa ndaba jinu. Nunkomboka kila panunndoba Sapanga,

¹⁷ ili Sapanga waka Bambu witu Yesu Kilisitu, Atati baabii akolongu, jumpekiya loho hoju jojampekiya mwanganya malangu nu uwesu ukumanya Sapanga sapi ngani.

¹⁸ Nundoba Sapanga juyekula mioju jii ili nhwesa kugubona unang'anu waki, ili kumanya senhobale sela sejummbeki nu ulumbi nkolongu wa nhupi yejaabeki bandu baki,

¹⁹ na mpata kumanya uwesu waki egubii nkolongu kwitu twepani totunhobale. Uwesu we hogu goguhenga lihengu nkati jitu twepani to-tuhobale ndi gulengana na makili makolongu gala,

²⁰ makili ga gunhyoa Kilisitu kuhuma kwa bandu baawii, guntamiki upandi waki wa malele ukunani kwaka Sapanga.

²¹ Hoku, Kilisitu ndi kilongosi nkolongu kupeta aka kilongosi boti bu kunani na bunu uwesu na aka bambu na aka akolongu, kabee liina laki likolongu kupeta mahina gaka akolongu boti bupundema pani wala nndema gogwihika.

²² Sapanga jubei hindu yoti pai ja magolu gaki na ambeka jubia nkolongu wa kila sindu mu likundi la bandu ba bunhobale Kilisitu.

²³ Bandu ba bunhobale Kilisitu ndi Yega jaka Kilisitu, nu utimilifu waki Kilisitu jojutimisa hindu yoti kila pandu.

2

Kuhuma mu kuwa mbaki kujingii mu womi

¹ Mwanganya mwabiya nkuwiki ndaba ja makosa na mahakau ginu.

² Kipindi sela mkubika ntama kukupwata majambu giliya ngati eahenga bandu bupundema pani, mwabiya munzetake nkolongu ji ilombu yana makili jojubii kunani kunhwai, ilombu yeyuye sajenu ilongo bandu banga kunzetake Sapanga.

³ Na hata twepani twaboti twabii ngati bombi, twatama kulengana na ndokule itu yu pundema nukuhenga pe majambu agalaga gagalengane nhyega na malangu gitu. Na twepani kabee twabii ngati bombi, twapalika azabu jaka Sapanga.

⁴ Lakini Sapanga ndi jwana ikia ingi. Jutupala ku upali nkolongu,

⁵ hata ana twabiya tukuwiki mu loho ndaba ja mahakau, jutuhengiki tutama pamu ni Kilisitu Yesu. Kwa uamboni waka Sapanga mwanganya muokwi.

⁶ Su kujongana ni Kilisitu Yesu, Sapanga jutuyoa pamu, tukalongua pamu najombi kunani kwaka Sapanga.

⁷ Jahenga hela ili kulangi uamboni waki nkolongu wanga kuba ni kipemu kwa bandu boti, babihika ipindi ya masoba ya mwenikatai kwi indela ju upali waki, su kujongana na Kilisitu Yesu.

⁸ Ndaba, kwa uamboni waka Sapanga nkombuliwi kwi indela ju kuhobaleka. Lijambu le heli ngaselihikiki ndaba ju kuhenga lihengu ngani ila je nhupi pena kuhuma kwaka Sapanga.

⁹ Ndaba ngaseihengiki kwa mahengu ginu henu jiikuba mundu ju kukipuna.

¹⁰ Tweepani ndi iumbi yaka Sapanga, na ku kujongana ni Kilisitu Yesu, Sapanga jutubomba ili tutama nu kuhenga gaamboni gajutuandali tughenga.

Kuba sindu simu na Kilisitu

¹¹ Mwanganya nkombuka emwabii mwandi mwabandu banga Ayaudi sukubelekwa na nkemwa na Ayaudi, “Bandu banga kusekuliwa jandu,” Ayaudi bilikema, “Asekwi jandu,” ndaba ja sela sebikihengiki beni nhyega yabu kwa maboku.

¹² Kipindi se sela mwanganya mwabii ngasemumanyi Kilisitu, mwabii kunza ja bandu buku Izilaeli, mwabii mwaageni ndaba mwabii kunza ja malaganu gajalagila Sapanga bandu

baki. Mwatama pani punndema bila kuhobale na bila kummanya Sapanga.

¹³ Lakini henu su kujongana ni Kilisitu Yesu, mwanganya bamwabii kutali na Sapanga, bunzopiki kwi indela ja mwai waka Kilisitu.

¹⁴ Ndaba Kilisitu mweni jutuletii lukwali sukuhenga Ayaudi na bandu banndema yoti kuba sindu simu. Kupete indela jukujipia yega jaki mweni ngati litambiku, jugupia ubaja gogwabaganisa ngati ukuta pikilanda jabu.

¹⁵ Jaboa Malagalaki pamu ni mihilu jaki nu kuyobale kwaki, ili kupete kubaganika kwa Ayaudi na banga Ayaudi, jaahenga kuba sindu simu nu ku kuhenga hela jaleta lukwali.

¹⁶ Kwi indela jukupia nhyega jaki, Kilisitu juguboa ubaja wabu, ku nsalaba waki jaalombanisa na bandu be haba kuba bamwa nu kujonganisa na Sapanga.

¹⁷ Ndienu, Kilisitu jahika kulandi Lijambu la Amboni laka Sapanga lu lukwali kwinu mwanganya mwabandu banga Ayaudi momwabii kutali na Sapanga, na kabee kwa Ayaudi babube babii pambipi na Sapanga.

¹⁸ Henu, kwi indela jaki, twepani twaboa, Ayaudi na bandu banga Ayaudi, tuwesa kwaajendee Atati kwa kwi indela jaka Loho jumu.

¹⁹ Ndienu, mwabandu banga Ayaudi nga mwaagene kabee, wala nga mwabandu baapeta. Henu mwanganya ndi mwaakola ndema pamu na bandu baka Sapanga, mwanganya mwabandu bikikaja saka Sapanga.

²⁰ Bunsengiki panani ju nsingi gobugubei mitumi na Alota baka Sapanga najombi Yesu Kil-

isitu mweni ndi lilibu lunsingi heli lelikamulaki nyumba.

²¹ Jombi ndi jojilombanisi linyumba loti nu kuli-henga libiya likolongu mbaka kuba Nyumba ja Sapi jaka Sapanga ndaba jaka Bambu.

²² Mukujongana ni Kilisitu, mwanganya kabee na boti bangi, nsegwa mu nyumba jaka Sapanga kwi indela jaka Loho waki.

3

Lihengu laka Pauli kwa bandu banga Ayaudi

¹ Kulengana na haga, nepani Pauli, mpungwa waka Kilisitu Yesu ndaba jinu mwanganya, nun-dobe Sapanga.

² Ku sakaka nzoini lihengu lela la waamboni Sapanga, lenapata ndaba jinu,

³ Sapanga juyekuli nu kumanyisa sili jenze jeji-hihiki. Nanepani nunhandaki lijambu le heli su ujipi,

⁴ nanamu anansomiki malobi gangu mwiwesa kumanya enihelewa sili jaka Kilisitu heji.

⁵ Pamwandi bandu ngase baamanyisi sili je heji; lakini henu Sapanga jaamanyisi mitumi na alota baka Sapanga na bandu ba Sapi kwi indela ja Loho.

⁶ Sili jeni ndi jenze: Kwi indela ji Lijambu la Amboni Sapanga jaaapeke mbengalelu bandu banga Ayaudi yeilengana na Ayaudi. Bandu be haba ndi ihungu ya nhyega jimu, nabombi ajopa pandu pa hindu yejaalagi Sapanga kupete Kilisitu Yesu.

⁷ Nepani anhengiki kuba nu ntumisi wa Lijambu la Amboni kwa uamboni wakajika gojumbeki Sapanga kwi indela ju uwesu waki nkolongu.

⁸ Nepani namundu nu nsoku kupeta bandu boti baka Sapanga. Lakini jumbeki nepani uamboni waka Kilisitu wakaalandi bandu banga Ayaudi Lijambu la Amboni langa ni kipemu,

⁹ nahaguliwa ili nundangiya bandu boti ili awesa kumanya sili jaka Sapanga hejihenga li-hengu. Sapanga jambombiki hindu yoti jahiya sili jeheji kwa ibeleku yoka tumbuka mwandi.

¹⁰ Henu ndaba, kwi indela ja bandu ba bunhobali Kilisitu, aka kilongosi na baabi na makili bu kunani kwaka Sapanga amanya malangu gaka Sapanga mu majambu gingi.

¹¹ Sapanga jahenga heli kwi indela jaka Bambu witu Yesu Kilisitu ngati ejapala yaka petapeta.

¹² Ndienu, sukujongana ni Kilisitu nu kukunhobale jombi, twepani tunzendee Sapanga sukuhobale bila kujogopa.

¹³ Henu, nundoba mwihola ndaba ja mang'aliku gambata ndaba jinu, ndaba henga haga kwinu ndaba ju ulumbi winu.

Upali waka Kilisitu

¹⁴ Kwa ndaba heji, naagungamali Atati,

¹⁵ baabii utumbuli wa kaja yoti yu pundema nu kunani kwaka Sapanga,

¹⁶ Nundoba Sapanga, jojubii nu ulumbi nkolongu, jungangamalisa mwanganya mioju jinu kwa makili ga gaki, kwi indela ja loho waki,

¹⁷ najombi Kilisitu jutama mioju jinu su kuhobale. Noba ili mmbiya mikega nukujema nganganganga mu misingi ju upali,

¹⁸ ili nhwesa kumanya pamu na bandu boti baka Sapanga kulengana nu upali waka Kilisitu

egubii nndasu na egupanwiki na egukoliki na egunyoiki.

¹⁹ Heloo, mpata kumanya upali waka Kilisitu gogupeta umanyi gwoti, ili nhwesa kutwelakewa ngani nu kuhiki kipemu saka Sapanga sekitweli.

²⁰ Julumbalika Sapanga jojuwesa kuhenga mahengu makolongu kupeta gatugaloba na gatugawasali. Kwi indela ja makili gaki gagahenga lihengu nkati jito,

²¹ julumbalika Sapanga kupete bandu ba bunnobali Kilisitu na kupete Kilisitu Yesu ipindi yoti, yaka petapeta na petapeta, Amina.

4

Kujongana mu nhyega jaka Kilisitu

¹ Ndienu nepani ne angongiki ndaba nuntumaki Bambu, nundoba ntama ngati ejupala Sapanga kulengana ni lihengu lejunkemi Sapanga.

² Mmbiya muda woti mo nngungamali, apoli na banhinakali su upali.

³ Nkasana kutunza ujonganu winu goguletwa na Loho kupete indela ju lukwali jejundombanesa.

⁴ Jibii nhyega jimu na loho jimu na kuhobale kumu kojunkemi Sapanga.

⁵ Jubii Bambu jumu, kuhobale kumu nu ubatisu gumu,

⁶ Jubii Sapanga jumu baabi Atati ba boti, jojuwe jubii panani ja boti, juhenga lihengu kwa bandu boti na jubii kwa bandu boti.

⁷ Kila jumu witu jupatiki uamboni kulengana ni kipemu sa nhupi seampeki Kilisitu.

⁸ Ngati egapwaga Maandiku gaka Sapanga:
“Pajajenda kunani kwaka Sapanga ngani,
jaajukua bandu bajaakamwi;
jaapekiya bandu nhupi.”

⁹ Henu pajupwaga, “Jagoluka kunani kwaka Sanga,” kubii na mana bole? Maana jaki ndi ana, jatumbuliya kuhuluka hoti pai ngani punndema.

¹⁰ Ndienu, hoju jojahuluka pani punndema ndi jojagoluka kunani ngani kupeta kunani kwaka Sapanga ili jugutwelakiya nndema woti.

¹¹ Ndi jojapekiya bandu nhupi: Bangi jaapekiya abiya mitumi, bangi alota baka Sapanga, bangi aenisa Lijambu la Amboni, bangi babaalongosa bandu baka Sapanga na aka abola.

¹² Jahenga hela ili juwesa kwaahandaa bandu boti baka Sapanga kwa ndaba ji lihengu laka Kilisitu ili kujisenga nhyega jaki,

¹³ twepani twaboa tuwesa kuba sindu simu mu kuhobale nu kummanya Mwana waka Sapanga, tubiya twabandu baakoi mukuhobale nu kuhiki kutimii kwaka Kilisitu mweni.

¹⁴ Ndienu ngatukubi kabee ngati bana asoku, babutuleke nu kutupongalo koni na koni kwa kila namuna ju unhwai wa mabole gaapia bandu bini isoli ili baahoa bandu kwi isoli.

¹⁵ Ana tulonge usakaka kwa mwoju wo upali twiendaliya kukola mu majambu goti mbaki kulengana ni Kilisitu jojuwe ndi kimutu,

¹⁶ Pai ju ulongosi waki, ihungu yoti ya nhyega ikamulana pamu na nhyega kwi mitanda, na nhyega joti jihobaleka ku kujangatiwa ni ihungu yaki. Ndienu kila kiungu ana kihenga lihengu laki sapi, nhyega joti jikola nu kujisenga mu upali.

Maisha manyai mu Kilisitu

¹⁷ Ndienu, nunhingamaki ana: Mwiiendale kabee kutama ngati bandu banga kummanya Sapanga, baapwata mawasu gabu giliya,

¹⁸ na malangu gabu gabii kulwii. Abii kutali na womi waka Sapanga kwa ndaba ju ung'ang'a gogubi nkati jabu ni ing'omu yabu.

¹⁹ Ahobiki na ngaseabii ni iyon, aamwi kujingi mu majambu giliya, nukupala kuhenga majambu gi iyon sanga kukotoka na atokule kuba na mali gingi ngani.

²⁰ Lakini mwanganya gasemummyi Kilisitu kwandela heji.

²¹ Kulangi hotuhotu mwajoa sapi majambu gaka Kilisitu, na mwabii mwa abole baki na mwabolwa najombi usakaka gogubii nkati jaka Yesu.

²² Ndienu, nkotuka majambu giliya gamwabiya nhenga mwandi, gagabiya gumpeleka ku kuwa, sukupwata ndokule yaki yeyabiya itenda kunkonga.

²³ Mioju jinu na malangu ginu gapalika kulenganake su unyai.

²⁴ Nhwata umundu unyai goguwe gubombiki kwa malanganu gaka Sapanga na goguwe gulilangi mu maisha gu usakaka nu gukujetakewa na Sapanga nukuba nu usapi.

²⁵ Henu nkotuka isoli. Kila jumu jupalika kumpwagi nnzaku usakaka, maana kila jumu witu ndi kiungu sa nhyega jaka Kilisitu.

²⁶ Ana nhyomiki, mwijetake inyela inu yunhenga nhenga mahakau, na wala mwiitama ni inyela pipipipi.

²⁷ Mwalipeke lijobi mbekenyu.

²⁸ Jobabii mwii jwiijiba kabee, ila jutumbuliya kuhenga lihengu la amboni kwa maboku gaki, juwesa kuba na sindu su kunzangati mundu jojubii nhagu.

²⁹ Malobi ganga na mana giipita hata kidogu mu milomu ji; masoba goa malobi ginu gabiya ga sapi gaguge gagangamalisa mioju na kwaajangati bangi, ili gaasenga bandu binu baajoane.

³⁰ Mwampeke usungu Loho jaka Sapanga, ndaba Loho we hoju jubii ngati poni jaka Sapanga kwinu mwanganya mwa bandu baki, najombi julangi lisoba limu liitenda kuhika lelule Sapanga jwaakombula bandu baki.

³¹ Ndienu nkotuka usungu ni inyela ngolongu na mwiyyoma na mwiikuba na keleli na matondu na nkotuka kila uliya!

³² Mmbiya na mwoju wamboni na gogubii kukuboniana ikia, kila jumu andekakiya nnzaki makosa ngati najombi Sapanga ejunndekakiya mwanganya mahakau ginu kwi indela jaka Kilisitu.

5

Kutama mu unang'anu

¹ Henu mu nnziga Sapanga ndaba mwanganya ndi mwabana baki mojumpai.

² Upali gulongosa maisha ginu ngati Kilisitu ejutupai, na ndaba jitu julipia mweni ngati litambiku lelibii nu ulumba wa sapi ni litambiku lelunndengane Sapanga.

³ Henu ndaba mwanganya mwa bandu baka Sapanga, ndienu uselati nu usapu wokapi gola au

soju wilongaleka kabee kati jinu ngati ekupalika kwa bandu baka Sapanga.

⁴ Kabee malobi gi iyon na giking'ang'a au malobi galiya goti haga mwanganya mwilonge, malobi gu kunsengu Sapanga ndi gagapalika.

⁵ Mmanya hotuhotu, nselati jokapi au jojuhenga majambu giinyoni au nsoju bandu ngati haba alengana na bandu baagungamali imong'umong'u, au mundu jokapi ngati haba ngajijingi mu ukolongu waka Kilisitu na waka Sapanga.

⁶ Mwijetake kukongwa na mundu kwa malobi ganga na mana; ndaba kwa majambu ngati haga inyela yaka Sapanga yahikila bandu ngati haba banga kunzoane.

⁷ Ndienu, mwijongana na bandu bahenga majambu ngati haga.

⁸ Pamwandi mwanganya mwabii palwii, lakini henu mwanganya mmbii mu unang'anu su kujongana na Bambu. Ntamannya ngati bana bu unang'anu,

⁹ ndaba gagapiti kupete kutama mu unang'anu ndi uamboni, kujetakewa na Sapanga nu kulonge sakaka.

¹⁰ Nndenga kugamanya gala gagunndengani Bambu.

¹¹ Mwijongana kuhenga mahengu gangakupalika gagabii ga lwii, ila mwagalangia goti pagwendu.

¹² Ndaba majambu gagahengwa kwa sili galeta iyon ngasegapalika hata kugapwaga.

¹³ Lakini kila sindu anakiyekuliwi nu unang'anu, usakaka waki gutenda kubonikana,

14 na kila sekibonikana ndi unang'anu. Ndi mana Maandiku gapwaga:

“Jumuka wehapa wegugoni,
yooka kuhuma kwa bandu baawii,
najombi Kilisitu jang'alasiya ili guwesa kuelewa.”

15 Ndienu, mulilingaliya entama. Mwiitama ngati ang'ang'a, ila ngati bana malangu.

16 Nkasana kutumi kila mbekenyu sapi ngati ekuwesikana ndaba masoba ge haga giliya.

17 Henu, mwiikuba mwaang'ang'a, ila nndenga kumanya gajupala Bambu.

18 Mwiilobe uwembi ndaba gwanhenga ntenda majambu giliya, ila ntwelaliya Loho jaka Sapanga.

19 Nndongalannya kwa malobi ga Zabuli, miyambu yukulumbali na miambu ji kiloho; munzembila Bambu miyambu na Zabuli sukusengu mu mioju jinu.

20 Munsengula Sapanga Atati masoba goti ndaba ja majambu goti, kwi liina laka Bambu witu Yesu Kilisitu.

Mabole ga bandu bajukuini

21 Kila jumu antunzila nnzaki isima ndaba jukuntendee isima Kilisitu.

22 Mwakambomba mwaatendila isima akanalomi bii ngati emunzoane Bambu.

23 Ndaba mwanalomi andongoo nhwanamundu, ngati Kilisitu ejalongoo bandu ba bunhobale, najombi Kilisitu mweni ndi jojaakombula bandu ba bunhobali Kilisitu bandu haba ndi nhyega jaki.

24 Ngati bandu ba bunhobali Kilisitu hebunzoane Kilisitu, ndi ahelahela, aka mbomba ba-joannya akalomi babu mu majambu goti.

25 Nanamu mwakanalomi, mwaapala aka mbomba binu ngati Kilisitu ejaapala bandu ba bunhobale jombi, sukupia womi waki kwa ndaba jabu.

26 Jahenga hela ili kulinyambisa likundi la bandu ba bunhobale Kilisitu palongi jaka Sapanga baada jakaasapisa kwi lilobi laki ngati mundu ejusapisa kwa masi,

27 ili julipatila likundi la bandu ba bunhobale jombi la sapi ngani, bandu ba bunhobale jombi banga ni kihakau, na kasolu au sokapi sekilengana na hesi ila abia bandu baasapi banga ni lidoa.

28 Ahelahe, akanalomi apalika kwaapala aka mbomba babu ngati hebiipala nhyega yabu beni. Joampala nhwanamundu jilipala mweni.

29 Ngamundu jokapi jojijisuki nhyega jaki; ila ju-jilea nukujitunza. Ndi ahelahe Kilisitu hejaatunza bandu ba bunhobali jombi,

30 maana twepani ndi iungu ya nhyega jaki.

31 Ngati maandiku gaka Sapanga egapwaga “Kwa ndaba heji, mwanalomi jaaleka atati baki na amabu baki, jijongana nu nhanu waki, nabombi abeli haba biibiya nhyega jimu.”

32 Gubii usakaka goguhihiki mu malobi haga, nanepani mona gunhusu Kilisitu ni likundi la-bandu ba bunhobale jombi.

33 Lakini gunhusu kabee mwanganya: Kila mwanalomi ampala nhwanu waki ngati ejulipala mweni, najombi mmbomba antendila isima

nndomi waki.

6

Bana na Atati na Anyongo babu

¹ Mwabana mwenga, mwajoannya atati binu na amabu binu mu Bambu ndaba heli ndi lijambu laamboni.

² Ngati Maandiku gaka Sapanga egapwaga, “Mwaatendila isima atati na amabu binu,” goniogu ndi nhilu gogubii guutumbuli mu lilagi,

³ “Ili gupata mbengalelu nu kutama yaka hingi punndema.”

⁴ Nanamu mwaka tati mwaasukisa bana binu ila mwaajangatiya akola kwi isima na mabole gi Kikilisitu.

Baahenga lihengu na aka bambu babu

⁵ Mwa atumwa, mwajoannya aka bambu binu bupu ndema pani ku kiholu nu kubagaja, nhenga hela ku usapi wa mwoju ngati emuntumaki Kilisitu.

⁶ Nhenga hela nga pa akuba aka bambu bii pena ili mmbonikana baamboni kwabu, ila nhenga su upali waka Sapanga ndaba mwanganya mwaatumisi baka Kilisitu.

⁷ Nhenga lihengu linu sukutogule ngati muntumaki Bambu na nga ngati mwaatumaki bandu.

⁸ Nkombuka ana kila mundu jojihenga ga amboni jubiya ntumisi au mundu jojulekakiwi, jijiopa seketule jaki kuhuma kwaka Bambu.

⁹ Nanamu mwaka bambu bupundema pani, mwaatendila ahelahela atumisi binu, na nkotuka kwaajogo. Nkombuka ndee mwanganya mmbii ngati bombi mmbii na Bambu ajolajola kunani

kwaka Sapanga, najombi ngasejahenge bandu suku bagu.

Ngonduji kiloho

¹⁰ Mwisu weni, nundoba mbiya nganganganga mukujongana na Bambu na kukujangatiwa na makili gaki makolongu.

¹¹ Nhwata hindu yukukomane ngondu yejumpeke Sapanga mpata kuipenga mipangu jiliya jaka Lijobi.

¹² Ndaba ngondu jitu nga kati jitu na bandu, ila tukomana na makili gi ilombu mu ndema wi kiloho, tukomana na baalongosa, akolongu na bana makili, baalongosa ndema gongo wa lwii.

¹³ Kwa ndaba heji, nhwata hindu yu kukomane ngondu yejumpeki Sapanga ili lisoba lela elihika nhwesa kugapenga makili ga bandu abaja, na nkomini mbaka mwisu, mwibiya mwakona nganganganga.

¹⁴ Ndienu, ntama mihu. Usakaka gubiya ngati nkanda mukibunu sinu, kujetakewa na Sapanga kubiya ngati lingobu la somasoma lukuenga pikigamba,

¹⁵ na kuba tayali kulandi Lijambu la Amboni lu lukwali jibiya ngati ilatu mwa magolu ginu.

¹⁶ Kupeta haga goti, kuhobale kubiya muda woti ngati ngau mu maboku ginu, junhwesisa kujisusu mikoa ja mwotu jaka Mbaja jola.

¹⁷ Nnzopa wokovu ngati kopia jinu ja somasoma ni Lilobi laka Sapanga ngati upanga yejumpeki Loho jaka Sapanga.

¹⁸ Nndoba kila lisoba, koni mwakaloba kujangatiwa na Sapanga. Nndoba sukulongoswa

na Loho wa Sapi. Nkelukiya bila kusoka koni mwakaalobila bandu boti baka Sapanga.

¹⁹ Nnobila nanepani kabee ili Sapanga jumbeikiya malobi gukulonge, nhwesa kwaamanyisa bandu sili ji Lijambu la Amboni sanga kujogopa.

²⁰ Nepani ndi nu ntumi wi Lijambu la Amboni hata ngati henu mii mukipungu. Henu nndoba, ili nhwesa kuba nganganganga mukulandi ngati ekupalika.

Malamuki ga mwisu

²¹ Tukiko, nndongu witu jotumpai nu ntumisi jojunhobaleka mu kujongana na Bambu, jampekiya majambu gangu goti ili mmanya gagambatiki na enhenga lihengu.

²² Nuntuma kwinu jumpekiya majambu gitu ili jumpolisa mwoju.

²³ Nunndobe mwa alongu bangu lukwali nu upali nu kuhobale kuhuma kwaka Sapanga Atati nu kuhuma kwaka Bambu witu Yesu Kilisitu.

²⁴ Nunndobe uamboni waka Sapanga boti babumpai Bambu witu Yesu Kilisitu ku upali wanga na mwisu.

Amatengu

The New Testament in the Matengo language of Tanzania: Amatengu

copyright © 2020 The Word for the World International

Language: (Matengo)

Contributor: The Word for the World Southern Africa

The New Testament in Matengo Language.

The Word for the World

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 14 May 2025

68e6beac-0abf-549f-91d7-ab33f1fb6cd4